

Årsplan 2023-2024

Huldal Barnehage

Det skal vere stort å vere liten i
Huldal barnehage ❤

LØVELOVA

Kan du løvelova?
Eg skal vere meg,
men gi plass til andre, slik at
dei vert seg,
Bry meg om dei andre, hjelpe
når eg kan.
Slik vert livet betre for barn i alle
land!

Ser du ein som plagast?
Det er ikkje bra!
Alle må stå saman om å sei ifrå!
Alle barn på jorda har den same
rett,
til å vere trygge og til å vere sett.

Innhaldsliste

Side-tal:	Innhald:
1.	Framside
2.	Løvelova
3.	Innhaldsliste
4.	Styrande organ 2023-2024
5.	Kjære foreldre og tilsette i Huldal barnehage
6.	Personalet i Huldal barnehage
7-9	Satsingsområde lokal rammeplan
10-11	Trygt og godt barnehagemiljø
12	Rammeplanen og barnehagelova – Nye viktige punkt
13	"Vere saman" i barnehagen vår
14	Årshjul
15-17	Vi på Armkroken
18-21	Vi på Hjerterommet
22	Relasjonsarbeid
23-25	Temaarbeid knytt til fagområda på begge avdelingane
26	Bakside
I tillegg til årsplan, viser vi til vår verksemdsplan for åra 2020-24	

Styrande organ 2023-2024

Kontaktinformasjon:

Styrar/Dagleg leiar : Renate Sævik Paulsen

Telefon Huldal barnehage: : 700 89609

E-post: post@huldal-barnehage.no

Dagleg leiar: 464 23 628

Armkroken: 955 57 418

Hjerteromet: 955 57 419

Eigarstyret

Tor-Arne Leine-styreleiar

Christian Holm- styremedlem

Karina Helde Kvalsund- styremedlem

Eigarstyret har personal- og arbeidsgivaransvar, utarbeiding og godkjenning av budsjett, innstille til opptak av barn og å sjå til at barnehagen vert driven i samsvar med gjeldande lover, forskrifter og vedtekter.

Dugnadsstyret

Sverre Ytrebø

Dagfinn Kvalsund

Dugnadsstyret skal vere rådgjevande og støttande i arbeidet med å førebu og gjennomføre dugnadsarbeidet i barnehagen.

Samarbeidsutvalet

Eigar: Tor Arne Leine - styreleiar

Personal: Renate S. Paulsen og Mia Vike

Foreldra: Helene Remøy og Kathrine Johannessen

Vara: Aage Espeseth og Jonas Aklestad

S.U skal vere eit rådgjevande, kontaktskapande og samordna organ. Her sit representantar frå eigar, personal og foreldra. S.U har rett til å uttale seg i saker som er viktige for barnehagen sitt innhald, verksemda og forholdet til brukarane (barn og foreldre).

Kjære foreldre og tilsette i Huldal barnehage

Eit barn som opplever seg sett og høyrt, med gode auger og lyttande øyrer, av sine nære, varme og grensesettande vaksne, får styrka sjølvkjensla si og kjenner seg trygg. Barnet blir sett i stand til å knyte seg til andre. Vi som er vaksne rundt barnet har ansvaret for å sjå barnet, spegle det og byggje gode relasjonar.

Å høyre til og vere ein del av fellesskapet er viktig for alle, både små og store. Vi vaksne må vere gode rollemodellar i å inkludere, det vere seg i leik og aktivitet i barnehagen, til bursdagsinvitasjonar og besøk med kvarandre.

Definisjonen på mobbing i barnehagen er: «*Handlingar frå vaksne og/eller andre barn som krenkjer barnet si oppleving av å høyre til og vere ein betydningsfull person for fellesskapet*» (Ingrid Lund).

Å sikre at alle barn i Huldal barnehage føler seg som ein betydningsfull person i fellesskapet – er den viktigaste jobben framover for oss alle. Vi skal jobbe førebyggjande og hindre at nokon krenkar andre, eller kjenner seg krenka i vår barnehage. Personalet er godt kjent med aktivitetsplikta dei har til å følge godt med, varsle, undersøke, sette inn tiltak og lage skriftlig plan om barn ikkje opplever barnehagemiljøet som trygt og godt.

De som føresette må aldri nøle med å ta kontakt så tidleg som råd, om de kjenner på uro for denne tematikken kring ditt barn. ❤

Eg ønsker barn, foreldre og tilsette eit kjekt og lærerikt år,

der alle kjenner seg varmt inkludert, -her i barnehagen vår.

Klem frå Renate ❤

Personalet i Huldal barnehage

ARMKROKEN 0- 3 år	HJERTEROMET 3- 6 år
Silje O. Gjelseth – Pedagogisk leiar	Helena Lied Knutsen – Pedagogisk Leiar
Helene A. Nerland – Pedagogisk leiar	Kristina Muren – Pedagogisk Leiar
Malin Harsvik Gundersen – Pedagog	Katrine Larsen Drabløs - Pedagog
Tove Ingebrigtsen – Fagarbeidar	Mia Christin Vike – Fagarbeidar
Jannike Kopperstad - Fagarbeidar	Kristine Helde - Fagarbeidar
Bertine Lied - Fagarbeider	Guro Kristin Blomvik - Fagarbeider
	Gintare Kulbyte - Fagarbeider
Styrar-Renate Sævik Paulsen	
Joakim Kragseth Tarberg - Fagarbeidar og i tillegg barnehagelærarstudent på 3.året - fast vikar på begge avdelingane	
Ingelin Indreeide Kvalsvik- Barnehagelærar og logopedi student på 2.året. -fast vikar inne på begge avdelingane	
<i>Styrar, Pedagogisk leiar og Pedagog = utdanna Barnehagelærarar (Minimum bachelorgrad).</i>	
<i>Fagarbeidar = utdanna barne- og ungdomsarbeidar (fagbrev).</i>	

Satsingsområde: Språk og språkutvikling

Språkutvikling er viktig, språket set grunnlag for den sosiale, den kognitive og den emosjonelle utviklinga. I vår barnehage har vi også i år fleire barn med ulike morsmål. Det gjer at vi må vere særmerksame på å jobbe bevisst med språk. Både den nonverbale og verbale kommunikasjonen er viktig for å utvikle eit godt munnleg språk. Språket er avgjerande for dei sosiale relasjonar med andre, vennskap, læring og for å kunne delta i samfunnet. Rammeplanen er tydeleg på at personalet i barnehagen aktivt skal arbeide for å fremme barns språkutvikling.

Arbeidsmetoder og språkstimulering:

Vi vil:

- Nyte benevning i kvardagssituasjonar og «bade» barna i språk.
- Nyte dagtavle og bruke bildekort for å underbygge og forklare kva vi skal gjere i ulike situasjoner.
- Sjå verdien i bøker/lesing og aktivt nytte lesing i smågrupper.
- Skape gode relasjonar, mellom barn-voksen, og mellom barn-barn.
- Vere gode språk- og rollemodellar for barna.
- Sjå barna, lytte og gi dei bekreftelsar.
- Legge til rette for eit godt leikmiljø, som stimulerar til eit godt språkmiljø
- Bruke språket aktivt i dei ulike situasjonane vi er i: leik ute/inne, måltid ++.
- Bygge vidare på barna sine interesser: oppsøke materiell dei interesserar seg for, og undre seg saman.
- Samtale om det vi ser og det vi opplev saman. Førstehandserfaring er best for omgrepsslæring, sette ord på det vi ser/kjenner f.eks. støvlar, eple, fotball, bok osv.

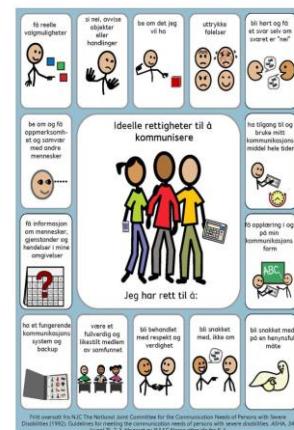

Satsingsområda i den kommunale rammeplanen for Herøy i 2023-2024

Vi er forplikta til å følge den lokale rammeplanen for barnehagane i Herøy kommune. Denne er eit støtteredskap for oss i utarbeiding av planar. Den sikrar variasjon og progresjon i innhaldet i barnehagen. I år er det satsingsområda «språk» og «relasjonar» som er vektlagt i den lokale rammeplanen.

Vi i personalet arbeider med kompetanseheving i språk gjennom «Rekomp» - Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagen. Fokusområdet for oss i Herøy, Ulstein og Sande er fortsatt å implementere ASK via bildestøtte som ein fast praksis i det ordinære barnehagetilbodet. **ASK tyder alternativ supplerande kommunikasjon**

Vi arbeider konkret med språk i barnehagen kvar dag. Faktisk heilt frå barna kjem går heim for dagen, streber vi etter å være bevisste vaksne som set ord på barnehagekvardagen. I tillegg nyttar vi mykje song, musikk, rim/regler, spel og høgtlesing som språkstimulerande tiltak for alle.

Relasjonar:

Være saman har vore eit godt verktøy for oss i personalgruppa for å forankre ein «Autoritativ vaksenstil» som legg stor vekt på gode relasjonar. Dette gjeld både med barn- vaksen, vaksen- vaksen og barn-barn. Dette har ført til ei enda større bevisstgjering på kor viktig ein god relasjon er. Det blir som grunnmuren for alt vi gjer i barnehagen. Vi ser også at når vi har ein god relasjon til barnet – tåler det også betre irettesettelse når det må til.

På begge avdelingar forsetter vi å nytte "Vere Saman" materiellet for å konkret jobbe med relasjonar i barnegruppa. Les meir om dette på kvar avdeling sine presentasjonar. Vi ser på arbeid med relasjonar som svært viktig i barnehagen, for barnets trivsel og utvikling.

«Nyere forskning viser at barnets samspill med sine nærmeste omsorgsgivere er avgjørende for barnets helhetlige utvikling»

(<https://www.utdanningsnytt.no/barnehagepedagogikk-fagartikkel/8-veier-til-et-godt-samspill->

Språkutvikling i barnehagen forts.

- Skape felles opplevingar gjennom t.d.: Samlingsstund, lese bøker, rolleleik/dramaleik, undre oss, synge og høyre på musikk, leike med ord/vits/gåter, samtale under måltidet.
- Bruke pedagogiske verktøy som t.d.: Språkkista og Grip omgrepene.
- Sette ord på inntrykk og opplevingar vi har tilag.
- Lytte og gi respons, føre vidare samtale.
- Støtte at fleirspråklege barn bruker morsmålet sitt, samtidig som dei lærer norsk.
- Være bevisst på at morsmål er svært viktig for oppleving av eigen identitet og eit godt utvikla andrespråk.
- Vere bevisst på korleis vi gir respons, brukar kroppsspråk, talespråk og tekst.
- Legge til rette for leik ut i frå barna sine interesser.
- Organisere faste språkgrupper/lesegrupper.
- Ha bokstavar og tekst synleg, samt tal .
- Nytte oss av Herøy bibliotek.
- Ha bøker tilgjengeleg på avdelingane.
- Overgong barnehage- skule.

Slik vil vi sørge for eit trygt og godt barnehagemiljø i Huldal Barnehage

Eit trygt og godt barnehagemiljø vil seie at alle barn skal få ein trygg og god barnehagekvardag. Vi har eit ansvar for å fylgje med på korleis alle barna har det, og vi har ei plikt til å gripe inn om eit barn ikkje har det bra hjå oss. Vi i barnehagen vil møte alle barn med tillit og respekt, og anerkjenning. I tillegg er fokuset på at kvart enkelt barn får moglegheit til å oppnå livsmesitring, gjennom å vere i barnehagen. Det skal vere ein stad som bidreg til trivsel og glede i leik og læring, samtidig som det skal vere trygt og gi utfordringar, og legge føringar for eit rikt fellesskap og vennskap. For at barnet skal få det beste utgangspunktet er det viktig at vi i personalet ser og observerar kvart enkelt barn, for å sikre eit best mogleg tilpassa opplegg, til det beste for barnet. For å oppnå det er tidleg innsats frå oss i personalet heilt nødvendig.

Relasjonar

Vi i personalet har ei viktig rolle i å gjere vårt beste i møte med kvart enkelt barn kvar einaste dag. Barna skal kjenne at vi vaksne i barnehagen verkeleg bryr oss om kva dei tenkjer, alt dei lurar på og kva dei kanskje ynskjer å lære meir om. Vi skal tilpasse rutinar og organisere tid og rom, slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjonar, knytte seg til personalet og til andre barn. Medverknad er eit omgrep det har vore mykje fokus på dei siste åra og som står sterkt i rammeplanen. Det handlar om at barna skal få høve til å vere med på å bestemme innhaldet i dagane sine i barnehagen og at vi i personalet legg opp til aktivitetar og leikemiljø utifrå deira interesser.

Autoritativ vaksen

Vi i **Huldal barnehage** ynskjer å være autoritative vaksne i møte med barn. Det vil seie at vi ynskjer å både gi mykje varme, være gode på relasjon og ha god kontakt med barnet – men vi ynskjer også å kunne skape trygge rammer, ved å vere tydelege og grensesetjande vaksne. Relasjonen vår blir trygg for barnet, og får det beste utgangspunktet når vi gir positivitet, men også når vi må vere tydelege og hjelpe barnet til å finne andre løysingar. Det er svært viktig for oss at barnet har ein grunnleggjande tillit til at vi i personalet vil barnet sitt beste.

Inkludering og mangfald

For oss i personalet er inkludering og mangfald to sterke omgrep. For oss tyder det at å auke barnet si deltaking i barnegruppa, samt å reelt kunne påverke fellesskapet uansett etnisk bakgrunn og funksjonalitet er viktig. Det å inkludere kvarandre - barn og vaksne i fellesskapen i barnehagen er noko av det viktigaste vi jobbar med. Å akseptere at vi alle er ulike er viktig. Vi må lære barna å stå fram som gode eksempel. Det er plass til ALLE! Det er bra at vi er ulike. («Kan du Løvelova? Eg skal være meg – men gi plass til andre slik at dei vert seg»). Dette gir også eit godt utgangspunkt for gode vennskap barna imellom, og det å høre til. Å høre til er essensielt og grunnleggande, for alt det andre vi held på med i barnehagen!

Alle skal få kjenne på den gode kjensla som kjem når en blir sett, ivaretatt og kjenner seg VIKTIG.

Rammeplanen og barnehagelova: nye, viktige perspektiv i forhold til mobbing og utestenging.

Rammeplanen er vårt viktigaste styringsdokument i barnehagen

- De kan lese heile rammeplanen på www.udir.no/rammeplan

Ein «ny» og svært viktig paragraf i barnehagelova som handlar om mobbing og utestenging i barnehagen trådte i kraft frå 1. januar 2021. §41 legg vekt på at barnehagen skal arbeide førebyggande med eit trygt og godt barnehagemiljø ved å følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelsar og uheldige samspeksamster i

barnegruppene. Plikta til å sikre at barnehagebarna har eit trygt og godt psykososialt barnehagemiljø er heimla i §42 og er knytt til aktivitetsplikta til heile personalet.

Rammeplanen har allereie implementert noko av lova og gjeld for oss her og no :

«Barnehagen skal ha ein helsefremjande og førebyggjande funksjon og bidra til å jamne ut sosiale forskjellar. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremjast i barnehagen. Barnehagen skal bidra til at barna trivst og opplever livsglede, meistring og ei kjensle av eigenverdi, og han skal førebyggje krenkingar og mobbing. Om eit barn opplever å bli krenkt eller mobba, må barnehagen handtere det, stoppe det og følgje det opp.» (Rammeplan for barnehagen, s. 11)

Nokre eksempel på korleis vi arbeider med dette i Huldal barnehage:

- Å lære å reflektere over «Løvelova» og kva den betyr for oss.
- Å arbeide i små grupper der vaksne er tett på barna.
- Å snakke om viktigheita av å inkludere kvarandre, samt øve på empati.
- Ordninga med Vennevakt og vennebenk (Hjerteromet).
- Arbeide med at barna skal oppleve meistring i ulike situasjonar ved å heie på dei, rose dei når dei klarar noko dei har øvd på.
- Løfte fram barn som inkluderar – setje ord på det!
- Stoppe situasjonar vi ser er negative for andre barn, snakke/reflektere over det med barna.
- Observere barn og informere foreldre om noko ikkje er bra.

"VERE SAMAN" i barnehagen vår

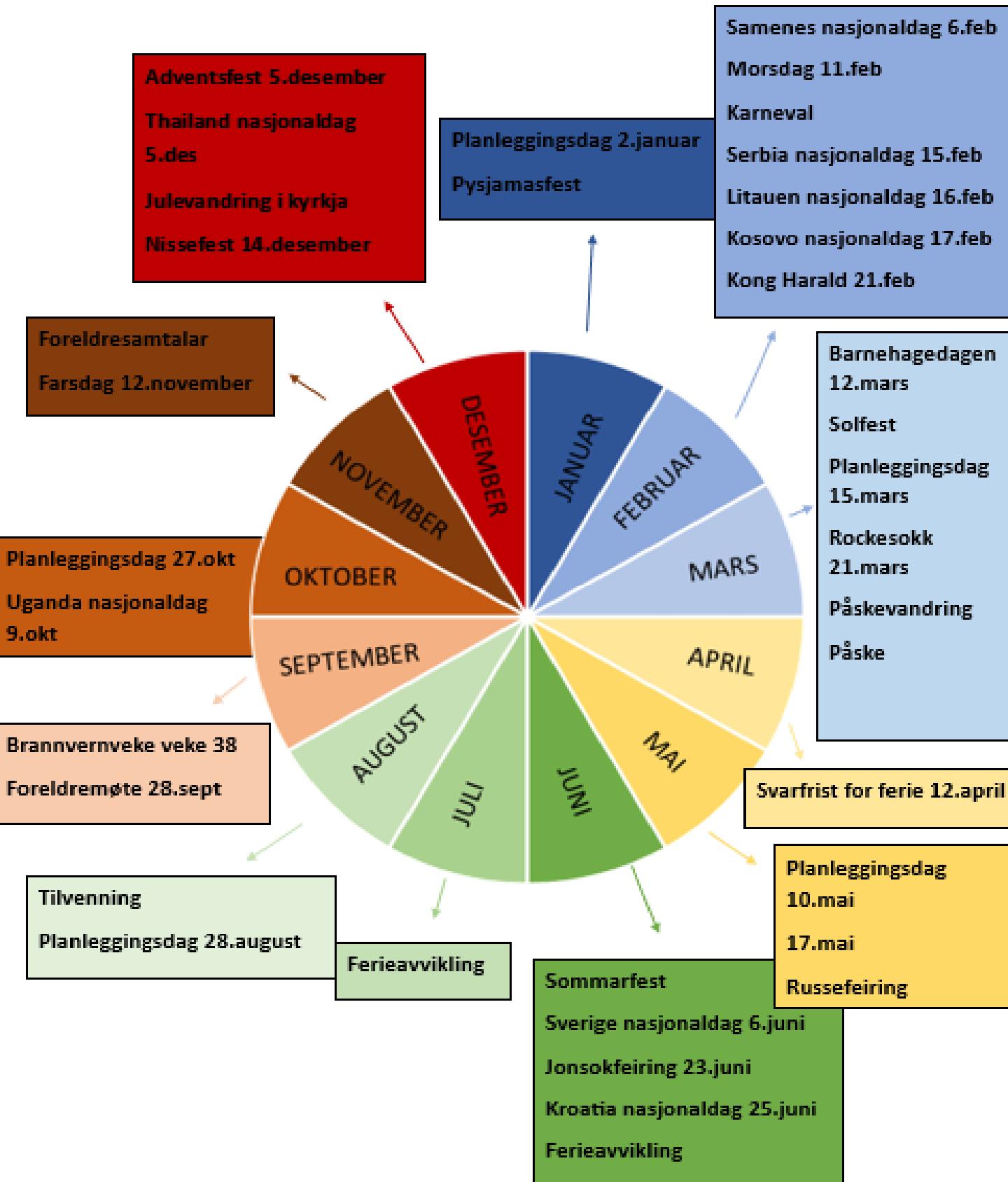
Armkroken 1-3 år	Hjerteromet 3-6 ÅR
<p>Vi brukar temabøkene som idebank til samlingsstunder</p> <p>Høyre på lovelova og synge den ofte</p> <p>Verte kjent med regnbueløva og rotta Ramona og barna hennar</p> <p>Dei vaksne må gje positiv tilbakemelding når nokon gjer noko bra for andre.</p> <p>Bruke rollespel og leik.</p>	<p>Fortelje «Regnbueløvens fantastiske brøl», vektlegge grunnhistoria og kjenslene, snakke om teikningane i boka og fargar.</p> <p>Bruke Regnbueløva som samtaleverktøy.</p> <p>Vere kjent med Regnbueløva og bruke den i daglege situasjonar.</p> <p>Jobbe med Løvelova og knytte den opp mot daglege situasjonar, og kunne fortelje kvifor Løvelova er bra for alle.</p> <p>Kjenne, og etter kvart lære songane i «Være Sammen» (Spotify)</p> <p>Øve oss på å gje positive tilbakemeldingar når nokon gjer noko bra, bry oss om, kunne uttrykke det.</p> <p>Bruke rollespel og leik.</p> <p>Bruke temabøker og Løva i samling og når det oppstår situasjonar – knytte det opp mot faktiske hendingar i barnegruppa.</p> <p>Gje positiv tilbakemelding uoppfordra når nokon gjer noko bra.</p> <p>Øve på å gje ros og ta imot ros, positiv perspektivtaking.</p>

NB punkt - for både Armkroken og Hjerteromet

- Ta med Regnbueløva på tur
- Dei vaksne må ha eit bevisst forhold til relasjonsbygging og tilknytningsteori.
- Personalet må vere vere gode rollemodellar på relasjonskompetanse
- Det må nyttast metoder der barna sjølve vert aktiviserte i høve si eiga lærings. Metodane må fenge barna og gi dei inspirasjon til å ta eit utviklingsskritt.

Årshjul

Vi på Armkroken

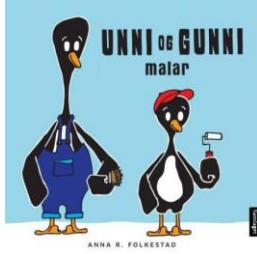
- Armkroken ligg i 1.etasje og her møter du dei yngste barna i barnehagen i alder 0-3 år. På avdelinga har vi 17 barn frå september, og på nyåret er barnegruppa på 20 barn. Når alle har starta vil det vere 12 barn født i 2021, 7 barn født i 2022 og 1 barn født i 2023 i barnegruppa vår.
- Tryggleik, omsorg og tilknytning er ein viktig føresetnad for å trivast, og for å danne gode relasjonar og vennskap, samt for vidare utvikling og læring. Er relasjonen mellom barn og voksne god, er barnet meir mottakeleg for både støtte, veiledning og grenser.
- På Armkroken har vi mange faste rutiner. Rutinene er med på å skape forutsigbare dagar for barna når dei vert kjent med dei og er med på å gi barna gode trygge dagar. I alderen 0-3 år, er det ekstra viktig å "bade" barna i språk! Vi i personalet må heile tida benevne det vi gjer. Gjennom samtaler med barna om kva som skal skje, vil det gi rom for at barna kan kome med innspel, ynskjer og medverke i sin barnehagekvardag. Det er viktig at barna får varierte erfaringar med språk gjennom både samtalar, bøker, songar og rim og regler. Barna samlar på mykje ord og omgrep, som dei etterkvart vil nytte når dei tek i bruk verbalspråket sitt.
- På Armkroken vil vi at alle barna skal bli møtt på ein god måte, ut ifrå alder, nivå, interesse og behov. Gjennom å lytte til barna ved å vere eit påkopla personale som er tilstades der barna er, la dei medverke og gi dei mange variasjonar, kan vi gi dei eit godt utgangspunkt for vidare utvikling. Utviklinga til barna går veldig fort i denne alderen, og vi gler oss i lag med barna når dei meistrar noko nytt.
- Tema vi skal arbeide med dette barnehageåret er: Nynorske barnebøker, ulike farga, «vere saman», årstider, høgtider, dei ulike nasjonalitetar og land vi har representert på avdelinga og dei tilhøyrande merkedagane.

Vi gler over eit spanande og innhaldsrikt år i lag på Armkroken og er audmjuke over at det er vi som får vere i lag med barna dykkar i kvardagen!

Dagsrytma på Armkroken

AKTIVITET	KLOKKA
Barnehagen opnar	07 00 (ved behov 06 45)
Frukostmåltid	Fram til kl.8 30
Frileik, aktivitet, delte grupper ute/inne, trilleturar	8 30 -10 30
Bleieskift/toalett/handvask	10 30 – 10 40
Samlingsstund	10 45 – 11 00
Lunsjmåltid	11 00
Sovetid, kvilestund, frileik på avdelinga/gymloftet	11 30-ca 14 00
Bleieskift/toalett/handvask	13 45
Måltid/frukt	14 00
Leik ute/inne	14 30
Barnehagen stenger	17 00

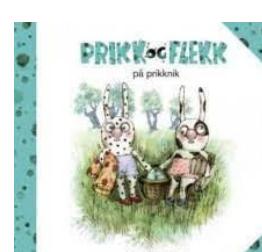
Tema på Armkroken : Nynorske bøker

I år har vi valgt **nynorske barnebøker** som vårt hovudtema på Armkroken. Dette er eit tema som vi skal arbeide med gjennom heile barnehageåret. Vi har velt oss ut nokre bøker som vi håper barna vil like; **Unni og Gunni, Mopp og Mikko, Bø og Bæ, Prikk og Flekk**

Språk er ei satsing i den lokale rammeplanen i Herøy, og gjennom Rekomp har vi mellom anna fått ny kjennskap til nynorske barnebøker. Vi ynskjer å gi barna vidare kjennskap og interesse for bøkene og språkforma vår nynorsk.

Slik jobbar vi med tema:

- Vi ynskjer å løfte fram nynorsk bøker, og ha eit mangfald av bøker på avdelinga.
- Saman med dei vaksne på avdelinga skal barna bli kjent med bøkene og innhald.
- Lese boka fleire gongar, så alle barna har fått hørt forteljinga minst 2 gongar.
- Det er mykje læring i å repetere, og barna lika å delta i samtale kring boka.
- Bøkene er tilgjengeleg og synlege for barn og vaksne på avdelinga.
- Vi heng opp bilde på avdelinga knytt til tema/bøkene vi les. Da kan vi saman med barna samtale kring det vi ser på biletta.
- Lese bok/fortelje med bruk av rekvisittar, som kan gi inspirasjon til vidare leik og språkstimulering.
- Dramatisering av bøkene. Dei vaksne dramatisera og leika at dei er t.d. er Unni og Gunni som malar, eller Mopp og Mikko som tek båten sin på køyretøy jakt. Vi ynskjer å inspirere barna og legge til rette for at barna sjølve kan leike/dramatisere.
- Vi tek med oss bok og les når vi er på tur.
- Utanfor avdelinga heng det ei postkasse med bøker i. Postkassa er merka med tekst og bilde "les for meg". Når barna stiller seg med postkassa ynskjer dei at dei vaksne les bok til dei.

Vi på Hjerteromet

Avdelinga Hjerteromet ligg i andre etasje i barnehagen. Vi har 31 born på avdelinga vår i alderen 3-6. I år har vi tre kull på avdelinga. Vi er femten rosarussar, sju 4-åringar og ni 3-åringar. For å treffe barna der dei er utviklingsmessig, har vi gruppdeling. I år har vi starta med grupper etter alder. Vi har dei femten rosarussane på ei gruppe og tre- og fireåringane på ei gruppe, Spirane. Etter kvart vil vi også prøve med aldersblanda grupper nokre dagar.

- Russane har korps mandagar, russekubb tysdagane og russebadning annakvar onsdag,
- Vi har gruppene "Russane" og "Spirane" som vi har delt dei i heilt frå morgonen, 0830, og så har vi delt fram til utetida, då er vi som regel i lag ute. Før vi deler oss igjen til fruktmåltidet. På slutten av dagen er vi som regel i lag.
- Torsdagane har vi kor for alle på Hjerteromet.
vi er så mykje delte i grupper, er det fint med eit felles prosjekt.

I år har vi **Thorbjørn Egner** som tema. Vi vil ha fokus på musikk og forteljingar. Han har skrive mange kjente og litt meir ukjente viser som vi vil leite fram og synge eller ha samlingar om. Vi vil ha samlingar med konkretar, lesing og dramatisering. I tillegg vil vi også synge songane i koret.

Vi er opptekne av at alle skal være inkludert og ha ein venn, og vi jobber mykje med kjensler og relasjonar i gruppa i tillegg til hovudtemaet. Små grupper bidreg til at vi som vaksne kjem tettare inn på barna. Når vi er tettare på barna får vi også observert dei betre gjennom dagen, støtta dei språkleg i leiken og forhindre utesenging/mobbing.

Vi er mykje ute og vil at borna skal verte glade i å vere ute i naturen i all slags vær og til alle årstider. Ein føresetnad for å trivast ute er å ha klede og sko som er tilpassa årstidene. Då er det viktig med eit godt samarbeid med foreldra, slik at borna kan ha ein best mogleg dag i barnehagen. Vi er avhengige av at foreldra sjekkar at utekleda er i orden, at kle og sko er merka og at borna har nok varme kle til å vere ute i fleire timer heile året ☺

Dagsrytme og vekertyrme på Hjerteromet

Klokkeslett	Aktivitet
07.30-08.30	Frukost
08.30-10.45	Gruppedeling. Gymloft, lesing, leik
	Gruppedeling, for eksempel: - Ute/inne - Russane og Spirane - Russekubb (korps, bading, Trampolineboka o.l.) - Formingsaktivitetar - Lese-og språkgrupper
10.45-11.00	Ryddetid
11.00-11.15	Samling
11.15	Lunsj
11.45	Uteleik
14.00	Fruktmåltid
14.30 - Hentetid	Uteleik/inneleik, ofte oppdelt i grupper

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Frukost	Frukost	Frukost	Frukost	Frukost
Delte grupper	Delte grupper	Delte grupper	Delte grupper	Delte grupper
Russekorps	Russekubb	Førskulebading (ca. annakvar veke) Formingsaktivitet, samling, leikegrupper, lesegrupper osv.	Kor	Formingsaktivitet, Samling, Leikegrupper, Lesegrupper osv. Evt. Tur

Russekubb

Å endeleg få vere rosaruss er stor stas for barna, og dette er noko dei gler seg til! I år er vi 15 rosarussar og det vert pedagog Katrine og fagarbeidar Kristine som deler på ansvaret for klubben. Vi samlast på tirsdagar og jobbar i Trampolineboka. Mandagar har vi korps. Vi skal jobbe med "Meg sjølv" der vi skal verte kjende med kvarandre, vi skriv navn, alder, teiknar huset vårt, favorittmat, favorittleike, hårfarge, augefarge etc. Vi skal også innom tema som symbol, former, mønster, bokstavar, tal, sortering, måling, plassering, stavning og rim. Her får vi bryne oss på mange spennande utfordringar.

Vi brukar ei utforskande tilnærming til å forberede skulestart, og vi ser at dette har stor verdi for barna. Vi nyttar blant anna musikk, høgtlesing, samlingsstund, fysisk aktivitet og utforskning ute i naturen. I tillegg er meistring av daglege oppgåver som dobesøk og påkledning svært viktig dette året, då vi ynskjer å oppfordre til meir sjølvstendigheit fram mot skulestart.

Meistring = livsglede

Annakvar onsdag er vi på bading. Då vert vi henta av "russebussen" (Bjørlykke Transport) kl. 10 og reiser ilag til Sunnmørsbadet.

Vi planlegg også fleire både små og større turar for russegruppa. Når våren nærmar seg dreg vi ofte på litt lengre dagsturar, og ellers håpar vi på å få nokre småturar her og der no på hausten også! Vi gler oss veldig til dette året, og til alt vi skal utforske og oppleve saman.

I år vert det jobba med å på å lage ein fellesplan for alle førsskulegruppene i alle barnehagane i Herøy kommune. Det er ein pedagog frå kvar barnehage som er valt ut for å sitte i plangruppa. Målet å skape eit likt grunnlag før skulestart for det enkelte barn, uansett barnehage.

"I barnehagen skal barna oppleve eit stimulerande miljø som støttar opp om lysta til å leike, utforske, lære og meistre. Barnehagen skal introdusere nye situasjonar, tema, fenomen, materiale og reiskapar som bidreg til meiningsfull samhandling. Nysgjerrigkeit, kreativitet, og vitelyst skal anerkjennast, stimulerast og leggjast til grunn for læringsprosessane. Barna skal få undersøkje, oppdage og forstå samanhengar, utvide perspektiv og få ny innsikt"
Rammeplan for barnehagen s. 22)

Tema på Hjerteromet: Torbjørn Egner og Kroppen min

I år har vi Torbjørn Egners «univers» som hovedtema på Hjerteromet. Dette temaet blir som ein raud tråd som følger oss heile barnehageåret. Thorbjørn Egners «univers». Vi har også Kor kvar torsdag, med hovedfokus på Egner sin musikk. Vi kjem også til å dykke litt ned i bøkene, nyte drama/musikk, formingsaktivitetar osv. Vi kjem til å lære om dei forskjellige bøkene (Kardemommeby, Hakkebakkeskogen, Karius og baktus osv) men vi kjem då ikkje til å dykke kjempedjupt i ei bok pga at temaet er såpass stort. Men vi vil bli betre kjende med det å ta med oss noko frå kvar.

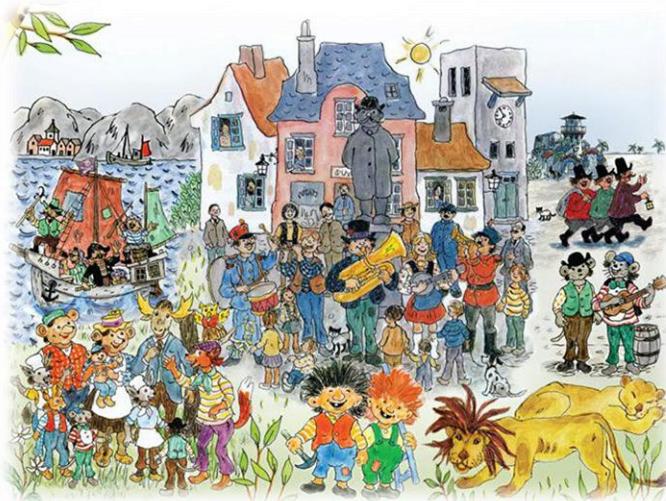
Vi skal gjennom temaet Kroppen min, det temaet blir det små drypp av gjennom året, og vi kjem til å arbeide med blant anna kroppslege grenser, hygiene, kjensler/ansiktsuttrykk osv.

Å ha eit felles tema kontinuerlig gjennom året, vil forhåpentlegvis bidra til mange gode felles opplevingar og verdifulle augeblikk for barn og personalet saman. Felles opplevingar kan gi inspirasjon til leik og fremje læring.

«Leiken skal ha ein sentral plass i barnehagen, og eigenverdien til leiken skal anerkjennast» (Rammeplan for barnehagen s.20)

I tillegg jobbar vi med tema gjennom blant anna:

- Formingsaktivitetar
- Samlingsstunder
- Song/musikk/dans
- Lese i bøker
- Internettressursar
- Undring/samtale

Det viktige relasjonsarbeidet

- barns kjensler og utfordringar i barnehagekvarldagen

Gjennom mange år med arbeid med Vere Saman, har vi i personalgruppa godt innarbeidd den authoritative vaksenstilen, som er ein varm og grensesetjande vaksenstil. Barn treng rettleiing og grenser, og å forstå at **alle** barn har behov for å ytre meiningar; dei er ein del av ei større gruppe. Det kan kjennes urettferdig å ikkje alltid få bestemme. Men grenser og rettleiing er ei viktig omsorgshandling ovanfor barn. Det vil på sikt hjelpe dei seinare i livet når dei skal møte motgang.

Det er ikkje farleg for barn å få utløp for kjenslene sine når dei for eksempel får eit "nei", når dei helst ville ha eit "ja". Det er faktisk berre sunt! Følelsane må berre få komme, og **vi vaksne må være trygge nok til å stå i alle kjenslene saman med barna**. Dette heiter å hjelpe barn med å regulere kjenslene sine. Dette er svært viktig i denne perioda, då barna ikkje alltid klarer å regulere kjenslene sine heilt sjølv enda. Dette gjer vi ved **ANERKJENNANDE KOMMUNIKASJON**. Vi ser barnet – *"No ser eg at du vart sint/lei/trist, fordi du ikkje fekk den spaden. No var det Ola sin tur. Eg forstår at du ville ha spaden no du også! Du kan få spaden om ei stund, når det er din tur!"* Vi tek barna sine kjensler på alvor, og det er svært viktig å ikkje avfeie barns kjensler. Dei må få kjenne på sine eigne følelsar - sjølv om vi vaksne ikkje er einige. Det går fint an å anerkjenne barnet sine følelsar, samstundes som en set grenser og er tydeleg. Balansen mellom varm og grensesetjande = Autoritativ vaksenstil.

Å arbeide med kjensler i denne aldersgruppa er altså svært aktuelt både i barnehagen og heime, då dei gjennomgår ei enorm utvikling frå 2-6 års alder. Dei utviklar seg sjølv, og blir eit meir sjølvstendig individ med eigne tankar og meiningar. Det er ei kjempespennande tid! Vi arbeider kontinuerlig med å regulere kjenslene våre for å betre takle alle oppturar og nedturar ein går gjennom i løpet av ein dag. Empati er også noko som barna må lære: «Du skal gjere mot andre det du vil at andre skal gjere mot deg!».

I år vil vi starte å nytte eit opplæringsmateriale på nett som bidreg til til styrka folkehelse og livsmestring som heiter Livet og sånn. Her er det materiale som gir oss styrka kompetanse på å jobbe med oss sjølv som vaksne og direkte med barna. Her vil også heimane kunne finne gode støttande tiltak når kjensler kjem til uttrykk heime. Både hos liten og stor. De finn matriellet enkelt på www.livetogsann.no.

Rammeplanen seier: «**Barna skal få støtte til å meistre motgang, utfordringar og bli kjende med eigne og andre sine kjensler.**» (2017, s.11)

**LIVET
& SÅNN**

Temaarbeid knytt til fagområda på begge avdelingane

Kommunikasjon, språk og tekst (s. 48, Rammeplan, 2017)

"Gjennom arbeid med kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til at barna: uttrykkjer kjensler, tankar, meningar og erfaringar på ulike måtar, bruker språk til å skape relasjonar og delta i leik, og som reiskap til å løyse konfliktar"

I barnehagekvardagen nyttar vi ulike metoder som fremjer språk og samtale; boklesing, samtale og undring, musikk og benevning. Vi har som mål at samlingane nettopp skal være eit verktøy for barna som kan støtte i å bli betre på relasjonsbygging, utvikle empati og meistre konfliktløysing.

Kropp, rørsle, mat og helse (s. 49, Rammeplan, 2017)

"Gjennom arbeid med kropp, rørsle, mat og helse skal barnehagen bidra til at barna opplever trivsel, glede og meistring ved allsidige rørsleerfaringar, inne og ute, året rundt. Blir trygge på eigen kropp, får ei positiv oppfatning av seg sjølve og blir kjende med sine eigne kjensler "

Vi ynskjer å gi barna positive erfaringar både når det gjeld uteleik og rørsleerfaringar både inne på Gymloftet/avdeling og ute. Vi legg til rette for ein variert kvardag der barna får utfolde seg fysisk. Vi nyttar aktivt begge uteområda for å stimulere ulik type fysisk aktivitet og leik.

Å få ei positiv oppfatning av seg sjølve og sine eigne kjensler ser vi på som viktig, og vektlegg dette i arbeidet med Være Sammen og ved at vi jobbar med tema Vennskap og Følelsar gjennom året og i kvardagssituasjonar ute og inne.

Kunst, kultur og kreativitet (s. 50, rammeplan, 2017)

"Barna skal støttast i å vere aktive og skape eigne kunstnariske og kulturelle uttrykk.

Barnehagen skal leggje til rette for samhørsle og kreativitet ved å bidra til at barna saman får oppleve og skape kunstnariske og kulturelle uttrykk. "

Gjennom året arbeider vi med kunst, kultur og kreativitet på ulike måtar. Vi nyttar ulike metoder for å arbeide kreativt; maling, teikning, formingsaktivitetar både inne og ute, samlingsstunder med musikk, dikt/rim og regler. Elles let vi barna utfolde seg kreativt ut i frå eigen inspirasjon i tillegg til dei tradisjonelle kunstprosjekta gjennom året, som for eksempel rundt høgtidene.

Natur, miljø og teknikk (s. 52, Rammeplanen, 2017)

"Barnehagen skal leggje til rette for at barna kan få eit mangfald av naturopplevingar og få oppleve naturen som arena for leik og læring" .. I tillegg står det at barna skal: "Få kjennskap til naturen og berekraftig utvikling, lærer av naturen og utviklar respekt og gryande forståing for korleis dei kan ta vare på naturen"

Vi ynskjer å gi barna ei grunnleggjande forståing av viktigheita av å ta vare på naturen vår. Gjennom til dømes arbeid med gjenbruk, sortering av søppel og å bli bevisste på forsøpling av naturen. Her kan vi også jobbe med empati som kjensle; empati for dyr og dei som lev i naturen.

Mengd, rom og form (s. 53, Rammeplan, 2017)

Barna skal få: "erfarer og samanliknar storleikar i omgivnadene. Bruker kroppen og sansane for å utvikle romforståing. Undersøkjer og kjenner igjen eigenskapar ved former og sorterer dei på forskjellige måtar"

Vi ynskjer å bruke benevning og naturlege situasjonar i kvardagen for å gjere barna kjende med mengd, rom og form. Vi bruker benevning av former og telling aktivt og naturleg i ulike kvardagssituasjonar og i samlingane våra.

Etikk, religion og filosofi (s. 54, Rammeplan, 2017)

Det står i rammeplanen at barnehagen skal bidra til at vi skal "bidra til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for kvarandre og for menneske med ulik kulturell, religiøs eller livssynsmessig tilhørsle".

Vi ser på mangfold som viktig i ei barnegruppe – og jobbar tett opp mot mangfald i arbeidet med Være Sammen der ein av hovudbodskapa er å la barna være seg sjølve – men samstudes gi plass til andre! Alle barn er unike – og vi ser på det som viktig å la barn forstå at alle barn er like viktige som dei sjølve. Vi vektlegg at det er bra å være forskjellige, og utvikle ei respekt for kvarandre.

Nærmiljø og samfunn (s.55, Rammeplan, 2017)

"Gjennom utforsking, opplevelingar og erfaringar skal barnehagen bidra til å gjere barna kjende med sitt eige nærmiljø, samfunnet og verda. Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjonar, samfunnsinstitusjonar og yrke, slik at barna kan oppleve tilhørsle til nærmiljøet."

Vi ynskjer å la barna bli kjende med vårt nærmiljø. Vi har sentrum med alle dets fasilitetar i nær avstand, og går ofte på tur dit. Vi nyttar nærmiljøet vårt aktivt med barna, og spesielt gjennom å gå på turar.

**Takk for at de har valt Huldal barnehage
som dykkar barnehage!**

Vi i personalet er takksame for å ha ei slik flott foreldregruppe å samarbeide med!

Vi i personalgruppa vil gjere vårt ytterste for at barna, foreldra og personalet skal ha det bra saman!

Hugs å ta kontakt med oss om det skulle vere noko de treng å prate om!

**Vi gleder oss til eit nytt år
-saman med dykk alle!**